

1. Pedagogalaš vuodđogelbbolašvuoda dokumenteren

Láhkaásahusa «[Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger](#)» bokte lea biddjon gáibádus pedagogalaš vuodđogelbbolašvuhtii oahpahuš- ja dutkanvirggiide. Dan vuodul lea Sámi allaskuvla ráhkadan čielgaset kriteriaid pedagogalaš vuodđogelbbolašvuhtii ja movt dat galgá dokumenterejuvvot. Buot ohccit oahpahan- ja dutkanvirggiide galget iežaset ohcamis duodaštit iežaset pedagogalaš vuodđogelbbolašvuoda. Dat guoská maiddái dasa go ohcet virgeloktema.

1.1. Pedagogalaš vuodđogelbbolašvuodta

Universitehta- ja allaskuvlla pedagogalaš vuodđogelbbolašvuhtii gullá máhttit

- plánet ja čađahit dutkanvuđot oahpahuš ja bagadallama, sihke iešoktonassii ja ovttas bargoguimmiiguin, dan láhkái ahte ovddida studeanttaid oahppama ja fágalaš ovdáneami
- välljet, vuoduštit ja ovdánahttit ulbmillaš oahppandoaimmaid ja oahpahuš- ja árvoštallanvugiid fágalaš mihtuid ja oahppoprográmmaid ektui
- váikkuhit fágalaš ja pedagogalaš ođasteapmái välljedettiin molsašuddi oahpahušvugiid mat maiddái fátmastit digitála reaidduid atnima
- vuoduštit iežas oahppan- ja máhttooainnu ja leat reflekterejeaddji iežas oahpaheaddjerollii
- analyseret, ráhkadit ja ovdánahttit oahppo- ja prográmmaiplánaid iežas fágasurggiid siskkobeale
- árvoštallat ja duodaštit bohtosiid iežas oahpaheamis ja bagadallamis vuordámušaid mielde mat leat alit dási oahpahuš fágaplánain ja nationála rámmaráhkkanusain
- viežžat ja geavahit máhcahusaid studeanttain, bargoguimmiin ja servodagas maiguin ovddida oahpahuš - ja oahppanproseassaid
- dovdat áigeovuodilis stivrendokumeanttaid mat leat čadnon alit oahpu oahpahušsii

Universitehta- ja allaskuvlaráđđi (UHR) lea hábmen nationála bagadeaddji njuolggadusaid universitehta ja allaskuvlla pedagogalaš vuodđogelbbolašvuhtii, mas Sámi allaskuvla lea váldán vuodu.

1.2. Oktasaš pedagogalaš vuodđogelbbolašvuoda

gáibádusat(allaskuvlaoahpaheaddji-, allaskuvlalektor-, vuosttašlektor-, vuosttašamanueansa-, professor- ja doseantavirggiide)

Ohccis leat guokte vuogi dokumenteret pedagogalaš vuodđogelbbolašvuoda:

- **Duodaštus čađahuvvon universitehta- dahje allaskuvlapedagogalaš prográmmas** mii vástida unnimusat 200 diimmu (oktan kursa- /eksámenduodaštus ja oahppoplána)

dahje

- **Pedagogalaš máhppa** mii lea systemáhtalaččat čohkkejuvvon dokumentašuvdna sihke relevántta kurssain ja iežas praktihkalaš oahpahas ja bagadallamis, mii oktiibuot lea vástideaddji prográmmii namuhuvvon A čuoggás

1.3 Pedagogalaš máhpa

Máhppa lea 3-6 siidosas dokumentašuvdna (mildosat lassin) mii addá bajit gova ohcci universitehta- ja allaskuvlla pedagogalaš gelbbolašvuodas. Pedagogalaš máhpas galget golbma oasi:

- Čadahuvvon **oahpahas- ja bagadallandoaimmat** ja relevántta kurssat
- **Pedagogalaš refleksuvdnanotáhta** mii váldá vuolggasaji iežas pedagogalaš vásáhusain ja refleksuvnnain ja čájeha movt hálddaša oahpahusa ja bagadallama plánema, čađaheami ja árvoštallama ja movt máhcahusaid atná ávkin ovdánahttimii. Iešrefleksuvdna galgá čájehit diđolašvuoda iežas oahpahas- ja bagadallanrollii das movt sáhtá ovddidit studeantaid oahppama. Refleksuvdnanotáhta lea sullii guokte siiddu guhkki
- **Mildosat** (dokumentašuvdna das maid lea vuosttaš guovtti oasi teavsttain ovdanbuktán omd. kursaduodaštusat, oahppofágalaš bargobajiid oasálastimat, ovdanbuktimat, oahppoávdnasat, prošeakta- ja evaluerenraporttat.

1.3.1 Lassi pedagogalaš gelbbolašvuodagáibádusat professoriidda

Professoriida leat lassi gáibádusat pedagogalaš gelbbolašvuhtii, gč lánkaásahusa *Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger* § 1-2 (3). Lassin universitehta ja allaskuvlla pedagogalaš vuodđogelbbolašvuoda mii gáibiduvvo 1.amanueansa dásái, de galgá dokumenteret

- kvalitehtaovdánahttima iežas oahpahas ja bagadallamis áiggi badjel
- eambbolágan vásáhus bagadallamiin, vuosttamužžan master-/ph.d.-dásis.
- iežas searvama oahpaskvalitehta ovdánahttimis fágasearvevuodas

1.3.2 Earenoamáš gáibádusat dihto virggiide

Dárbbu mielde sáhttet biddjot eambo spesifikka dahje alit gáibádusat pedagogalaš gelbbolašvuhtii dihto oahpaskvalitehta, vrd *Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger* § 1-1. Dákkár diliin ferte gelbbolašvuodagáibádus bohtit ovdan virgečilgehusas.

1.4 Pedagogalaš máhpa árvvoštallan

Pedagogalaš máhpa sisdoalu árvvoštallamis deattuhuvvojit čuovvovaš dilálašvuodát ahte ohcci lea:

- čađahan oahpahuš- ja bagadallandoaimmaid
- reflekteren iežas oahpahuš ja bagadallama
- buvttahan pedagogalaš ovdáneami guoskevaš kurssain, mat vástidit unnimusat 200 diimmu
- bidjan dokumentašuvvna ja mildosiid

Virgegoargnumis fertejit oahppofágalaš gelbbolašvuoda gáibádusat devdon dan áigemuttus go ohcá virgegoargnuma.

Ohccit vuosttašamanueansavirggiide galget árvvoštallojuvvot das devdet go sii pedagogalaš vuodđogelbbolašvuoda gáibádusaid, muhto das ii galgga mearkašupmi dasa leat go ohccit formálalaččat gelbbolaččat.

Dalle go ohcci vuosttašamanueanssavirgái ii sáhte duođaštit pedagogalaš vuodđogelbbolašvuoda virgádeames, de galgá áššedovdilávdegoddi čilget mii váilu. Ohcci geatnegahtto deavdit gáibádusaid guovtti jagi siste virgádeami rájes.

1.5 Virgádemiid eavttut ja spiehkasteamit

Allaskuvllaoahpaheaddji-, allaskuvlalektor- ja vuosttašlektor ohccit, geat eai deavdde pedagogalaš vuodđogelbbolašvuoda sáhttet virgáduvvot gaskaboddosaččat golmma jahkái kvalifisereneavttuid vuodul, vrd. Universitehta- ja allaskuvlalága § 6-5. Dat eaktuda ahte dakkár virgádeami vejolašvuoha lea namuhuvvon almmuheamis. Ovdal go ohcci sáhtta fásta virgáduvvot golmma jagi áigodagas, ferte su pedagogalaš vuodđogelbbolašvuoda dohkkehuvvot. Pedagogalaš vuodđogelbbolašvuoda gáibádusat gustojit buot virgádemiide, maiddá go Sámi allaskuvlla bargit ovdalaččas virgáduvnon olbmot sirdojuvvot ođđa virggiide.

Pedagogalaš vuodđogelbbolašvuodagáibádusat gustojit maiddá gaskaboddosaš virgádemiide ja oalgeviggálaš virgádemiide, maidda gullá oahpahangeatnegasvuoha. Dáid virggiid dáfus sáhtta gáibádus ložžejuvvot juohke áššis sierra konkreta árvvoštallama vuodul. Ovdamearka lea gaskaboddosaš oahpahuš- ja dutkanvirggit mat bistet unnitgo golbma jagi. Jus guhkideapmi dahká ahte virgeáigodat bistá guhkit go golbma jagi, de galgá biddjot gáibádus pedagogalaš vuodđogelbbolašvuhtii.

Pedagogalaš vuodđogelbbolašvuoda gáibádus sáhtta maiddá spiehkastuvvot go virgáda bargi geas lea unnitgo golbma jagi vel ealáhatahkái ja go virgáda lassevirgái.

2. Relevántta gáldut

- Lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) [Lov om universiteter og høyskoler \(universitets- og høyskoleloven\) - Lovdata](#)
- Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger [Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger - Lovdata](#)

- Nasjonale veiledende retningslinjer for UH-pedagogisk basiskompetanse [Nasjonale veiledende retningslinjer for UH-pedagogisk basiskompetanse - Universitets- og høyskolerådet \(uhr.no\)](https://www.uhr.no/om-uh/veiledning/veiledende-retningslinjer-for-uh-pedagogisk-basiskompetanse)